

ДІЛО

ВХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛДНЕМ

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринков. ч. 10, II. пов.
Конто почт. шалк. 143322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописів не авертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно в крм 450 зод.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 3 шв. фр., Чехо-
словаччині 30 ч. к., Румунії 15
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 зол.

**В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.**
**ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.**

Найкраще чорнило „ЖАР“!

Український продукт. — Ціни конкурентні. — Якість
безконкурентна. — Замовлення слати на адресу:
Краєва Учительська Спілка Львів, Осолонських 12.

„Україна і Польща“.

Львів, 12. квітня 1927.

Проф. Павло Рорбах, відомий з часів великої війни оборонець і пропагатор українських самостійницьких змагань в найширшому розумінні того слова, помістив в „Danziger Zeitung“ (з 7. ч. м.) чергову статтю на українські теми під складним по суті написом: „Україна і Польща“.

Стаття німецького знавця української проблеми в своїй першій частині не приносить нічого для нас цікавого. Автор більше розправляється з німецькими зневірниками в читаву силу України, переходячи перепеті української проблеми від берестейського мира до нинішнього моменту. Зокрема розглядає проф. Рорбах становище московського більшовизму до національно-визвольних змагань України, зупиняючись на добі воєнного (деструкційного) і добі післявоєнного комунізму, себ-то на добі конструкційних спроб і намагань. Першу добу називає він добою ленінізму, просякнутою великоруським духом у відношенні до неросійських народів, а в першу чергу українців; друга доба — це доба сталінізму, доба гармонізації соціальної революції з національним почуттям підчинених народів. Очевидно, ця друга доба не була висловом революційного сентименту, тільки внутрішньою konieczністю. Бо коли царатів не вдалося асимілювати „інородців“, а головно українців, на протязі цих століть, то ясно, що тим більше не був даремний труд в добі національного пробудження і відродження, в добі права нації.

Унітарна система Москви, що тільки під напором konieczності поділилася з ідеєю федералізму, пробувала в якнайширшому розмірі впливати на обмеження української автономії. Та замисли Москви розбивалися об тверду дійсність. Сьогодні Рад. Україна є вже цілістю, що — поборюючи найрізноманітніші перепони — почуває і діє в українському національному дусі. Українська мова з кожним днем утверджується як пануюча на Рад. Україні. Розвинулося там в повному обсязі українське національне почуття — так, що про поворот до минулих, про реставрацію колишньої збірної Росії й мови не може бути. З острахом і тріпотом гадить Москва, як українське національне почуття бере верх над більшовицьким (інтернаціональним, а одночасно централістично-московським), однак московський центр не вагається на ризик протидіє.

Наслідки цього починають робитися помітними в європейській політиці. Україна стала козиром в польській і англійській грі. Також французька преса заповнюється статтями про українське питання. Коли в Польщі до влади прийшов Пілсудський, вбито Петлюру в Парижі. Нюанс українське не сумішався, що це сталося з прилучення Москви, бо Петлюра був сподвижником Іллі, якої змостом: реставрація української самостійності при допомозі Польщі. Пілсудський і його окруження бачить ясно, що для Польщі нема більшої внутрішньої небезпеки, як неадекватність насильно прилучених сімох мільйонів українців. Звідси і план: цих пожертвувати щоб зискати як

союзника для Польщі незалежну від Москви соборну Україну і наїти відшкодування в унії з Литвою й анексії цілої Білорусі. До того країні шовіністи додають ще Східну Пруссію і Данциг“.

В Англії український рух розглядають під кутом рішального ослаблення Москви і розгрому совітської могутності. Політика з Польщею і посередньо або безпосередньо з Україною є головним засобом Англії в грі з Москвою. Якщо не вдасться остаточно створити суцільного протибільшовицького фронту, то тоді буде він з konieczності обмежений до Польщі й України. Все це промовляє за тим, що в недалекому часі українська проблема повинна стати ще більше актуальною в європейській політиці.

Так твердить проф. Рорбах. Наскільки вірно підмічує він метаморфозу, яку перейшла Наддніпрянська Україна на протязі останнього десятиліття, настільки фантастично колірує замисли Польщі Пілсудського. Не лише невиключним, але певним є, що Україна вибула з поля і поглибленого в широкі масах національного почуття, Україна, що протиставилася нівелюючо-інтернаціональним впливам Москви, — входить в рахунок Англії і її теперішньої континентальної експозитури — Польщі. Однак від цього протиставлення до перекидання пилки в англійських, а тим більше в польських руках дуже і дуже далеко. А вже безмежно фантастичними у проф. Рорбаха виступають широкі замисли марш. Пілсудського. Шкода, що проф. Рорбах не вглибився у внутрішню політику Польщі взагалі, а в політику відносно 7 міль. українців зокрема. Бо колиб він ознайомився з тією політикою:

колиб проф. Рорбах знав нашу дійсність, то не говорив би про „пожертвування“ сімох мільйонів українців в користь незалежної і соборної України в заміну за здобуття нового і сильного союзника. Жадна Польща: ні Дмовського, ні Пілсудського не збирається „жертвувати“ нас Україні.

Робітничча нужда.

З приводу останнього страйку в Лодзі.

(Від нашого кореспондента.)

Варшава, 9. квітня 1927.

II.

Політичні моменти.

Так, безперечно, минуломісячний страйк у польському текстильному промислі вибух на підложу робітничої нужди, що дійшла вже до самого краю, що навіть на тлі страшно загальної напівризації усіх інших верств населення польської держави є чимось винятковим і може рівнятися хіба з нуждою українського селянина. А проте, поруч із чисто матеріальними причинами страйку, були ще й інші.

І так до тих причин належить похід промисловців проти професійних організацій робітництва. Ми згадували у вчорашньому нарисі робітничої нужди в м. Лодзі про деморалізацію серед робітництва, себ-то його низький рівень соціалістичної свідомості, солідарницьку хиткість та взагалі недостатку тих прикмет, які дають усякому працюючому відпорну силу проти аналізу. Такий його нинішній стан має свої причини. Тут треба вкратці пригадати товсті і худі дії польської промисловості. Перші з них — це були часи інфляції, які в липні 1923 року довели розвиток „родзького“ (і взагалі польського)

текстильного) промислу до кульмінаційної точки. Рівно через рік ситуація виглядала вже зовсім інакше. Зведенням золотого промисловця втратили несприятельно вибуху кон'юктуру, і мусіли припинитися до нормальних обставин, до нормального заповнення покупок і нормальної конкуренції. У цьому то й лежить Польський текстильний промисел, працюючий колись для глибокої Росії, не міг задовольнити цієї нинішньої обов'язкової Польщі ані тем претендувати на експорт з моментом, коли лише перестав калькулюватися на обезцінену валюту. Темпо продукції раптово ступінь редукції дня праці у вчорашньому промислі дійшов до 34 проц., а в бавовняному до 52,5 проц. Правда, через рік, себ-то в липні 1925 р. ступінь редукції дня праці зменшився до 39 проц. у вчорашньому промислі і 55 проц. у бавовняному. Але поки польський промисел припинявся до нових обставин і на зразок заходу почав заводити т. зв. наукову організацію праці, прийшло катастрофічне заломання курсу золотого, а слід за ним знову обмеження праці і знову редукція робітників. Банкрутство і ре-

лічна ліквідація підприємств, вивожена машини до Румунії і Югославії, словом, катастрофа, яка для робітництва зводилася до одного страхотливого слова: безробіття. Однак у 1. півроці 1926 року, наслідком знижки золотого і частково завдяки англійському страйкові, текстильний промисел у Польщі знову віджив і лодзькі фабрики почали знову гарячково працювати, стараючись використати тимчасову кон'юктуру. Всі ті вагання у текстильному промислі відбивалися діяльною нешкучою робітничою. В часах кризи промисловці без надуми переводили масові звільнення робітництва. В часах кон'юктури промисловці йшли і нині йдуть шляхом збільшення годин праці, без припинення нових робітників на законні 8-годинні зміни, тероризуючи затружене робітництво маревом безробіття. І це то марево до краю залякало, отже деморалізувало робітників. У довгих місяцях безробіття робітників бачив, що професійна організація це гарна річ, але прожиток дає лише — праця. І захоплюючись раз праці, лякається, як смерті, втратити її. Той страх був теж чудовим союзником реакційних промисловців у відтяганні робітництва від організації. Спеціально з цією метою: посилення організаційної деморалізації виходить у Варшаві, підписуваний ріжкими анонімами, юдний — тижневик „Голос Праці Польської“.

Таким робом боротьба поміж професійними робітничими організаціями й організаціями промисловців перейшла з площини боротьби за матеріальне забезпечення робітників у площину ширшу, так мовити, принципову, — у площину боротьби за і проти самої робітничої організованості. Сама робітничча нужда станула на дальшому плані...

До цього соціально-політичного моменту приєднався ще момент суто політичний. Вийшло таке, що в наслідок травневого перевороту підтерпіли саме всі ті три політичні партії, які мають вплив на три існуючі в Лодзі професійні організації текстильних робітників: ППС. — „Професійний Союз Робітників Текстильного Промислу“ (голова: посол ППС А. Щерковський), лівий Н. П. Р. — Союз „Праця“, і Х. Д. — „Союз Християнської Демократії“. Нде правди діти, хоча ППС. утратила вже монополію й диктаторські впливи серед робітництва, всеж вона ще найсильніше сидить у проф. робітничих організаціях. Від кількох місяців знерула вона на ці організації особливу увагу. Це цілком зрозуміле. Програвши політично на травневому перевороті, у якому активно співділяла, завівшись болісно на своєму колишньому лідері, ППС. рішила відігравати „з долини“. І почала інтензивніше працювати в цій долині, серед робітничих низів, — почала організувати серію робітничих рухів.

Політика промислових організацій (наймогутніша із них це „Союз Текстильного Промислу у Польській Державі“) супроти професійних організацій з одного боку, і політика уряду у відношенні до ППС. та взагалі до демократії з другого — довела до формальної бодай консолідації робітничого фронту. У перших днях лютого прийшла у текстильному промислі принципова вимога умов, а виступили з нею усі три вище названі робітничі професійні організації. Вони висунули вимогу 25-процентової підвишки для усіх категорій робітників, зокрема теж для жайстрів і бюрократів. Після відхилення промисловцями цієї вимоги, 7-го березня промисловці у текстильному промислі страйку-

у якому знову такі виступили солідарно всі три організації: пепесіська, епперівська і хадецька.

Та не вважаючи на таку солідарність, збережену й протягом самого страйку, не вважаючи теж на зовнішню форму поладнання конфлікту, нібито корисну для робітництва, а саме: покінчення страйку (21. III.) після прийняття обома сторонами врібтражного урядового суду, — робітники програли, програли на цій лінії. Робітничча потреба не зменшилася наслідком страйку ні на йоту і тому теж конфлікт зовсім не злагіднів. Навпаки, він зріс. Бо нині у робітничій нужді звалився уже безпосередно уряд і даліша боротьба силою рішучі звернеться уже безпосередно проти уряду.

І. Кедрин.

Радянська Україна.

„Бюрократична чума“.

На Радянській Україні ведуть тепер ударну кампанію не тільки за економію гроша, праці, часу, але і за викорінювання лежачого бюрократизму, що є джерелом усякої безекономності. Надмірний бюрократизм, що загніздився в усіх державних і громадських установах Радянської України, звуть там бюрократичною чумою. Кілька картинок цієї „чуми“ по сільських районах наведемо зі статті А. Дубовика за харківськими „Вістями“ з 5-го квітня ц. р.

Село Шершівка, на Лубенщині — пише А. Дубовик — невелике село. А в сільраді за рік зареєстровано 40-х паперів до 300. і вихідних до 40.0! Це ще не рахуючи різних „довідок“, „повідомлень“, „спісок“ та „анкет“, що йдуть по окремому обліку і їх відомості, що кожного дня вимагаються від сільради десятками, остаточно „задають її“. І сільрада буквально „плаває в паперах“. Виконання цієї паперової роботи зверху вимагає від сільради 90 проц. щоденної роботи. При таких обставинах сільрадський робітник не доводиться й думати про нормальне обслуговування потреб сільського населення.

Ця автор наводить кілька характеристичних епізодів безпорадності секретарів сільрад перед цією паперовою зливою.

„Я, — каже секретар сільради, „дійшов до точки“... Або щось треба робити, щоб прийняти паперову зливу, або доведеться ставати на „шлях бюрократизму“... Махнути на все рукою — „хай крутиться“... Приходять, приміром, селянин за вирішенням своєї справи: — Я вже другий день

чекаю. Дайте, будь ласка, відповідь. Секретар обіцяє обов'язково сьогодні зробити все, що треба. Але в цей хвилину листи приносять цілу купу свіжих „розпоряджень і обіжників з району“. І обіцянка залагодити селянинові справу, ясно, забувається. Бож треба тільки глянути на ті грізні „негайні“, „термінові“ папери, що заповнюють і стіл, і шафу й кишені сільрадчиків, щоб зрозуміти їх безпорадне становище“.

Дубовик знаходить вихід з цього становища в тому, що:

„перед окремими людьми та райвиконкомом слід з усією рішучістю поставити питання — „не мудрувати“ та не вигадувати щодня „нових порядків“ і не займатись паперовою „мертвою вагкою“, а повести рішучу боротьбу з перевантаженням сільрад зайвими паперами. І профсоюз техніради і РОІ мусять відіграти тут значну роль. „Перевантажувати сільради паперами — значить плодити бюрократизм, і заважати роботі сільрад по виконанню тих важливих завдань, що лежать на ній в галузі господарського й культурно-соціального піднесення села“.

Бож на Україні були нераз і великі математики. Уже за часів Володимира Мономаха згадується про вченого новгородського монаха Кирика 1108 р., що видав твір про хронологію, де помістив деякі твердження з арифметики; ще й нині згадує його історія математики. За часів Лейбніца мала жити на Україні якась математичка Круковська**), що вела переписку з тодішнім математиком Європи (і анекдот польська наука). А от недавно тому святкувала наша секція пам'ять 125-літніх роковин великого математика М. Остроградського, товариша Шевченка, якого ім'я і досі наука згадує з пошаною, на жаль як математика російського***). Отже ж я не був першим математиком на Україні. Колиж говориться про мої заслуги, то однією моєю заслугою є хіба те, що я мав віру, що й наша мова надається до математичних творів.

Коли я 34 роки тому назад, як молодий студент, приніс мою першу роботу з вищої математики, першу взагалі писану в українській мові, до тодішньої редакції „Записок“, то редакция довго не знала, що з нею робити; а коли вкінці по році роботу надруковано, то редакция счеркнула вступ, в якому я зазначив, що це перша робота на українській мові, і висказав надію, що наша мова до математичних студій вповні надається, бо редакция хотіла перед чужими закрити факт, що у нас у тій царині наук був дотепер застій. Однак перші леди були переломані. Вслід за першою роботою пішли інші,

*) пор. пр. J. Boyer, *Histoire des mathematiques* ст. 80. Заголовок твору Кирика: „Ученіє, ямже вѣдати челоуѣку числа всѣхъ лѣтъ“.

**) згадував мені про неї пок. польський історик Кубала.

***) *Sitzungsbericht der math. natur. dret. Sektion Hess V.* ст. 4.

З жіночого життя.

Конгрес „Союзу Українок“ у Львові.

В дні 9 і 10. ц. м. відбувся у Львові в кімнатах „Української Бесіди“ конгрес „Союзу Українок“. Поверх 40 філій Т-ва було заступлених 60 делегатками. На конгресі, що відбувався під проводом п. Олени Федак-Шепаровичевої, виступило чотирьох рефератів: 1) Організаційний і звіт з діяльності — п.ні І. Макух-Павликовська; 2) Жіноча сільсько-госп. школа в Угерцях Винавських — п.ні М. Бачинська-Донцова; 3) Про дитючі садки — п.ні Селезінкова з Радехова; 4) Жінка і кооперація — п.ні І. Макух-Павликовська. По першому рефераті відбулися запити з місця, а по всіх рефератах відбулася оживлена дискусія, що покінчилася ухваленням відповідних резолюцій.

Докладний звіт з конгресу подамо в одному з найближчих чисел.

Віче українських жінок.

Дня 10. ц. м. відбулося у Львові в салі „Народного Дому“ жіноче віче, що було немов закінченням конгресу „Союзу Укра-

їнок“, котрий саме на годину перед початком віча закінчився. Точно о год. 3 львівського жіноцтва. Мушин було мало. Макух-Павликовської і Іваницю Гладішовської-Пеленської і Іваницю Лосилу реферат п. М. Бачинської-Донцова про відношення українського жіноцтва до фемінізму і про завдання жіноцтва на політичній полі. Після цього реферат п. Іваницю Блаженної на тему „Мушина і жінка“, котрий у всякі драбини а подікуди коментували, які прийняли присутні з захопленням і нагороджували густими оплесками. Потім промовляла п. Олена Федак-Шепаровичева про жіноче шкільництво і завдання українського жіноцтва в цілому.

По рефератах вивалялася гаряча дискусія, в котрій рвалася до попису таких імпі „інтернаціоналісти“ апід стугу Сельської „Раді“, але дістали таку відправу з уст п. Мілени Лисакової-Рудницької і Бачинської, що мусили зробити відступ і невдачного „гастролю“. Віче закінчилося прийняттям пропозицій резолюцій.

Анкета С. У. А.

Правничий термінологічний Часопис.

З ініціативи виділу С. У. А. відбувся дня 10. ц. м. анкета в справі правничого термінологічного „Правничого Часопису“ на участі членів С. У. А. і запрошених гостей. Перша справа, а саме українська правничий термінологічний Часопис, викликала незвичайно живу дискусію, в якій брала участь д-р Володимир Охримович, д-р А. Говикевич, радник В. Давидович, д-р Кость Левинський і інші. Анкета порозуміла що Виділ С. У. А. у порозумінні з виділом „Товариства Правників“ має звернутися до наукового Товариства ім. Шевченка, щоб воно перебрало на себе працю для устаткування української правничої термінології. Історію дотеперішніх зусиль і праць з обсягу української правничої термінології від 1851 р. до 1890 р. об'єднав обробити д-р Кость Левинський, а від 1890 р. по останні дні д-р Володимир Охримович.

Не менше живу дискусію викликала справа „Правничого Часопису“. „Правничий Часопис“ має вже свою історію. З початку пробувано приступити до видавання спільного органу „Іва українських правників“ і С. У. А. Але заходив цій справі не увінчалася успіхом і тепер засідання Виділу дня 12 лютого д-р С. У. А. вирішив поробити всі заходи до видавати „Правничий Часопис“ як орган С. У. А. і в тій цілі вибрав ініціатором дискусії. При організації видавничого об'єднання дві справи: відповідне редагування цього часопису та його матеріальне забезпечення. Щодо фінансового положення

Д-р Володимир Левинський.

Вартість математики.

Дорогі Товариші!

і Високодостойні Гості!

Як голова математично-природо-лікарської секції Наук. Тов. ім. Шевченка складаю отримане сердечну подяку і Вам, Панове Товариші, і Науковому Товариству ім. Шевченка, всім культурним, просвітним, науковим установам і всім присутнім, за те, що Ви зводили віддати почесну 30-літню працю нашої секції безпосередно, а моїй особі посередно. Кажу посередно, бо ті усі суперлятиви, що впадиши на мою адресу, мушу звести до відповідної міри.

Правда, що я був редактором Збірника секції від самого її заснування, але правдою є й те, що починаю до видавання Збірника дав тодішній голова, найбільший наш учений, проф. М. Грушевський, який довго мене переконував, заки я узявся за це діло — бо я не мав тоді віри, що таке видання вдасться. А прошу не забувати, що поруч зі мною були редакторами видань секції такі два визначні мужі, як пок. проф. І. Верхратський та пок. д-р Е. Озаркевич; без їх допомоги робота була б не пішла. А чиж мало згадати таких співробітників секції, як пок. Глібовицький, Раковський, Рудницький, М. Чайковський і старших, Кучер, Садовський, Мельник, Полянський, Тисовський і багато інших з молодших? Без їх праці не було б секції, бо нині одна людина не в силі сама робити наукову роботу. Отже деж ті мої „великі“ заслуги? Названо мене нині пліоніром математичних наук на Україні — але й це не вірно.

*) Промова на ювілейній святі матем. природ. лікарської секції Наук. Тов. ім. Шевченка 3. IV. 1927.

мої і чужі, повстав Збірник секції, ми покликали до життя термінологічної комісії і робота пішла живіше вперед. Велика війна здержала на якийсь час працю секції та зате принесла нечуваний підйом науки за кордоном, на великій Україні. Прийшла українізація, покликанню до життя Академію Наук у Києві і наша акція в шасливій кооперації з цією поважною інституцією вже не боїться про занепад науки. Бо великі імена європейської і світової слави, як Тютковський, Крилов, Граве, Кравчук, Бернштейн (в Харкові) і ін. дають запоруку постійного поступу математичних та природописних наук на українських землях.

Як бачимо, в тій цілій роботі не великий був мій вклад. І тому, коли товариші праці звернулися до мене з пропозицією устроїти разом з секцією і мій ювілей, я на це не годився. А не годився я ще і з тої причини, бо вважаю, що кожний ювілей замкає найкращу добу в житті людини та приневолює її глядіти на себе з далекої перспективи „sub specie aeternitatis“; і тоді стає перед людиною питання, чи не час вже зробити місце другим і піти поза скобки, — а моя амбіція поки що на це мені не дозволяє. Колиж я вкінці згодився на нинішнє свято, то тому, що добавчу у ній те, чого може інші не доглянули, саме надаю йому символічне значіння. Воно є символом того відрядного факту, що й наш нарід робить вже останні кроки, щоби вповні ввійти в сімю культурних народів. Бо якщо воно так зложилось, що розвиток кожної нації, а головню недержавної і поневоленої як наша, іде певними фазами: починається від устної, опісля письменної словесності, приходять великі духи, що словом будять національну свідомість, далі приходять праця на наукові дослідні

історії та літератури, дослідні мистецтва, а далеко-далеко на кіш на науки природописні і технічні. І нічого в тім дивного, бо останні вимагають таких вартісних праць і таких установ, яких поволені нація не в силі дати. Тому то тішуся, що в нас прийшли час до зрозуміння значіння природописних та технічних наук для культури; бо нарід, що недоцінює ці науки і не виявляє охоти до їх зрозуміння, засуджений в нинішній часі або на знищення, або на те, щоби бути погноєм для інших культур. Нині Третій ювілей поруч з Сіменсом і Кріпсом! І тому з цього місця висказую при нинішнім святі надію, що у нас буде поширюватися інтерес і зрозуміння ваги природописних наук, що у нас будуть множитися видання для спопуляризування цих дисциплін, та що наша преса, щоденна і періодична, буде тим танням присвячувати більше уваги місяця. І бажав би я казати преса, ця *Weltmacht*, як казав марк, яка тримає все руху на життєвому нашого національного і світового життя, яка льовлямо кликується на всі прован нашого життя-буття, щоби наша преса до часу пригадувала нашій суспільності, що тут у Товаристві Шевченка від ряду літ іде така важлива праця на усіх ділянках людського знання, що тут безперестанно працює, без підмоги трудящих людей для рідної науки, для їхньої праці дехто ігнорує, не цінує або й іронізує з нею, хоч праця найшла признание далеко за кордоном — та для української справи може зоробила більше, як

(Далі буде)

пова. д-р Рибак Микола, від Тов. Задаткового дир. Сенік Михайло і біля 15 приїзтів від читальні і кооператива з околиці. Після відспівання національного гімну на олі, піднесений на дуці, розіштовс доміл. — Дня 22 березня п. р. урядовець філії „Прогресу“ в Глинках, увійшовши до канцелярії філії, сконстатував алом до шафи і брав 50 золотих, зложених з розпродажі календарів. Дав теж негайно знати на толіцію, щоб вона перевела вступне слівство. Командант постерунку Косарський авився, розпитував широко і відійшов о год. 11. рано. По обіді в 4-й год. приїшов Косарський в асисті другого поліцає і громадського урядовця, але позабув уже якось за справу влому, а звернув пильну увагу на етнографічну карту Європи з означенням меж України. Карта ця — не оригінал, дарований філії „Прогресу“ студ. фільос. п. Кулишким Миколою. Глинський Шерлок-Гольмс своїм всевидючим зором подивився крім того ще завішену на стіні другу, літографовану етнографічну карту України і так з місця, настоячки, почав робити під замітом § 65 (1) вступні дохождення, викрикуючи, що він „моцно“ урядусе і що голову д-ра Рибак завізнає „до поржондк“, коли той звернуз поліцаєні увагу, що прийшов за вломниками, а не за картами і т. д. Від того часу наш Шерлок-Гольмс провадить слідство на право і ліво за карти України, а за злодіями у нас шукати нема кому.

Всячина.

Дещо про негрів. Важко культурно-му європейцеві пережити в собі почування деякої погорди супроти чорношкірих. Не диво, що американці, які сучасну культуру дігнали автоматом і доларом, не в силі погодитись з ідеєю про рівноправність негрів. Американські негри переживають велику психологічну кризу: вони хотять дорівняти за всяку ціну білій расі, відчуваючи її погорду. Намагаючись зрівняти з „білими“ найкраще замітє в муринській дільниці Нью-Йорку, Гарлем, найбільшій світовій столиці негрів. Від 125-ої нью-йоркської вулиці переходимо в інший світ, де ланують негри на просторі 20 вулиць аж до 145. На цьому клаптику живе стільки негрів, що у Львові всіх мешканців: 200.000. Збиті тут в одну масу вони не почувують себе такими безсилим як розсіянні між мільонами білих. Тут вони „цивілізуються“: приїхавши із скринькою брудного білля, за два роки стають справжніми мешканцями столиці, де діти ходять купатись. Негри ненавидять білих із глибини душі але наслідують їх по рабському, щоб доказати їм свій невинний поступ. Гарлем є копією Нью-Йорку в усьому: від домів, святинь, банків, шкіл аж до клубів, товариств і заведений. Нью-Йоркські негри стають у першій мірі американцями, щоб протиставитись своїм білим ворогам. Минулого року на англійським книгарським ринку збрала сенсацію авторка муринка своєю прецірковою повістю, де героями були мурини, а поруч них білі. Кілька літ тому одержав у Парижі нагороду Академії Гонкурів письменник Маран, мурин, за повість з муринського життя. Чи всі знають, що у світі є 250 міль. негрів, а 11 міль. живе в Америці? За свідомістю своєї расової окремішності прийде національна, щораз сильніша, а з нею організація для боротьби за рівноправність. Американські негри мають де вчитись дисципліні, ладу та організації хисту. Одного дня почуємо про них здивовані, що вони не грають анжючно в оркестрах і не танцюють для забави білих.

† Посмертні згадки.

Володимир Білинський, ветеринарний лікар. Останніми роками поносимо зіймаючи втрати в рядах наших інтелігентних робітників. Ось і свіжа могила бл. п. Володимира Білинського, ветеринарного лікаря. Уроджений у священничому домі, вінніс Покійний завдяки горючій любові до рідного краю, хоч переїхався замолоду на сторону „твердих“. Як ветеринарний лікар у державній службі, урядовав довгі роки в Бродях і поклав чималі заслуги для ветеринарної адміністрації, пишучи підручник „Опільні оргідаци змелігати і тівіа“, виданий у кількох випусках. Щойно невіджалуваній сні Покійника, бл. п. Клим, ініціатор і організатор нашої зрив. Техніки, зумів перевести Батька на український народний шлях. Покійний Володимир забрався був останніми роками до горючої праці в дільниці ветеринарії і годівлі худоби, працюючи також при „Сільс. Господарі“ над організацією збуту худоби. На два тижні перед його смертю вийшла остання його праця „Ветеринарна гігієна і поучення для оглядів худоби“ — як підсумок його довголітнього досвіду і глибокого знання. Помер в 64 році життя дня 30. березня п. р. в доміві при вул. Зварзкій ч. 6, полишивши дружину, дочку і трьох синів. В. І. Праведникові! Маріян Стахурський, ст. вет. лікар у Рогатині.

Тодій Кіз, бувший старшина УГА, родом з Яворова, умер на пражській клініці в 34. р. життя. Покійний Кіз, як командант відділу українських стрільців у Кошиках, а відтак у Пришіві був серцем і душою тамашною української громади, яка дуже його любила задля його само-

СПЕЦІАЛЬНИЙ СКЛАД

ЛІНОЛЕЙ І ЦЕРАТ

ЛЕОПОЛЬДА ГАДСА

Львів, Періонів 3. — Телефон 16-45.

поручає на свята

Лінолей „INLAID“ в гарних не стираючихся взорках 200 см. шир. 45 — за метр.

Лінолей одноколірорвий 200 см. шир. від 30 — за метр.

Дивани і диваники вовняні „TAEBRIS“

розмір	130x60	150x68	210x135	270x170	300x200	350x265
зол.	26 —	35 —	95 —	145 —	203 —	320 —

Капи на подвійні ліжка

з естаміни	тюлю	маркізети
зол. 56 —	68 —	89 —

Стори (Bonafemme) 250 см. довгі

з естаміни	тюлю	маркізети
зол. 20 —	22 —	55 —

Білля столове біле або колірорве

Цілий гарнітур 1 обрус і 6 серветок зол. 28-50.

також у величчм виборі:

Коци, Дерки до подорожі. Меблеві матеріали, Кокоеові хідники.

1404 а) Портієри, Японські мати, Мосяжні карніші. 1-1

поручення з провінції полагоджується відворотно.

ЧЕКОЛЯДА „ОПТИМА“ 1673 найліпша 14-2

Карешті!!!

патентована суха батарея

анодова „Вічна“

Безплатні брошури висилають Заведення Промислові і Торговельні „ІЕУЗА“ (відділ електротехніки, Краків IX.

1941

посвяти. Чистий мов криштал характер, трудолюбивий і тихий, був він живим взором совісности і праці. Біженці з польського краю мали в ньому все точку опори й охорони. Також перед чеськими властями вмів удержати престиж нашої справи. Тому тяжко приходить нам переболіти страту людини, яка від часів перевороту аж до кінця видержала на своїм пості, умиряючи здалека від родини, від Рідного Краю, Полішину маму в Яворові, брата Романа, судю на Закарпатті і сестру Стефанію, замужню за д-ром Павлічем у Югославії. Земля Йому пером!

Іван Білоус. Дня 2. квітня п. р. в 9. год. вночі в спатинському повіті в селі Кулачичі вбила револьверова куля управителя школи Івана Білоуса в 43 р. життя. В звязку з цим скритовбийством арештовано гранічера Зеленька та жінку покійника, німकिनю, що цїле своє життя мала ріжні любовні історії з ріжними молодими людьми. Судове переслудання доказує, що останнього свого коханка намовила до скритовбийства жінка пок. Білоуса. Покійний Білоус був людиною наскрізь хрустального характеру. В своїйому селі побудував кооперативний дім, працював в освітньо-культурних товариствах, а понад усе любив шкільну дітвору та був незрівняним педагогом. Як голова Виділу „Вз. Помочі У. У.“ Снятинщини гідно ніс свій прапор та дбав про розвій Товариства. Його природний гумор надавав Товариству життя, а пригноблених товаришів вмів розвеселити. Подиву гідне те, що від покійника не почув нікого в цілому його терновому житті ні одного слова скарги на родинне пекло. Жінці не сказав ніколи прикрого слова. Без його відома робила ріжні довги, а покійник платив. Осиротив 14-літню дочку. Вічна йому пам'ять!

ОПОВІСТКИ.

Тов-о Українських Правників у Львові запрошує отсім своїх членів та впроваджених ними гостей на відіт надради. М. Русина „Про новий скарбовий закон карний“, що відбувається у великій салі „Української Бесіди“ вул. Рутівського ч. 22, 1. поверх, дня 14. квітня (четвер), год. 6. вечером.

Виділ Т-ва „Укр. Студ. Громада в Кракові“ подає до відома, що вписів на 3-тій триместр на Ягялл. Унів. у Кракові не буде. Рівночасно звертається увагу Товаришам і Товаришам, які в слід. шк. році вноситимуть подання о принятті на унівєрситет у Кракові, щоб у власному інтересі повідомляли про внесення подання Товариство „Укр. Студ. Громада в Кракові“. — За Виділ Товариства: Мирон Лятишевський голова. 1939 1-1

ДРІБНІ ОГолоШЕННЯ.

ІДЕАЛЬНА ПАСТА до зубів **КРЕМ ПЕРЛОВИ** Ігнатівч Львів. 956110-2

ПАНА, образована з доброї родини, з більшим посагом, вийде замуж за мужчину на вишнім становищі від 35-50 літ найкраще за лікаря, що хотів би осісти на провінції. Неанонімові оголошення під „Віра“ до Адміністрації „Діла“. 1874 3-3

4.75 зол. коштує 6 ложечок до кави з хінаського срібла у Мандля, Коперника 14. 1773 3-2

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ І СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятиків літ в цілім краю звісна фірма **Іван Сельтенрайх** Львів, Маріївська пл. 5. 18736) 2-10

МАШИНИ до писання першорядних систем, нові і ужиті з письмом українським і польським, окаяйно продає **Ю. Ломага, Сенкевича 9, тел. 28-70. 1883 3-10**

ФОРТЕП'ЯН Bösendorfer, Ehrbar, Försberg з англійською механікою, п'яніна на ріжні ціни продає, купує, міняє готівкою: **Ганах, вул. Пільсудського 21, 1. поверх. 1928 2-5**

ДЯКА — з добрим голосом — з добрим свідомством попередньої служби — найкраще нежонатого — бо нема диківки, — пошукує Греко-кат. уряд парох. в Івано-Пустім. 1927 2-3

ДИМИТРИК ІВАН з Гайв. к. Львова уке-важнєво військовою книжку виставлену терез **Д. О. Г. Львів, яку вкрадено Йому 5. квітня. 1906 1-1**

ІСПИТОВАНИЙ дяк, що грає з нот і веде хор, також іспитований писар, пошукує негайно посади. Зголошення слати **Лев Терлюк, село Воссирі, п. Кошобинчик. 1945 1-2**

ЖІНКА інтелігентна пошукує місця до заряду домою на селі. Ласкаві зголошення до Адміністрації під Господня. 1944 1-2

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Спеціаліст недуг легінів, серця і жолудка

д-р Фелікс Ган Львів, Городецька 46. 1878 Пересвітлення Рентгеном. 6-25 Телефон 834.

Треба всім знати, що одинока і найліпша є своєрідна паста до обуви

ЕЛЕГАНТ

Жадайте у всіх склепах і кооперативах та уживайте лише сю пасту.

Весняні Плащі, костюми, вовняні і шовкові сумніпоручає у величчм виборі **ЦЕЦИЛІЯ ГАН,** Львів, площа Смальки ч. 1а, проти кина **Марусенька.** Полекші в сплатах. Приймає також замовлення з власних і приїзних несених матеріалів. 8-10

КОНКУРС.

Заряд міста Копичинець розписує конкурс в цілім обсяженні садів міського лікаря ветеринарніого.

Кандидати повинні виказатись дильномом на ветеринарнійого лікаря. Першєство матимуть передовсім ті, котрі викажуться щонайменше двоєткою практикою.

Упоасаженія початково після Х. групи державних працівників з додатком за во-мешкання.

По вдоволяючій пробній службі — стабілізація і есєнтуально дальній оаєс. Термін до вношення подань, упавляє з днем 25. квітня 1927 р. Копичинці, дня 9. квітня 1927 р. 1938

Комісар Пенжний др

За редакцію відповідає **Василь Мудрий.**

Видає **Видавчий Спілка „Ціло“**

З друкарні **Видавчий Спілки „Ціло“**, Львів, Ринок ч. 10.